

รายงานประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาในจังหวัดสระบุรี โดยใช้รูปแบบชิปปโมเดล

THE EVALUATION OF HEALTH PROMOTION SCHOOL PROJECT UNDER
SARABURI PRIMARY EDUCATION SERVICE AREA OFFICE IN CIPP MODEL

จันทิมา บุญอนันต์วงศ์¹ และนัชพณ ฤทธิ์คำรพ²

Chanthima Boonananwong¹ and Nattcharphon Richkamroph²

^{1,2}อาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา
จังหวัดนครราชสีมา

^{1,2}Teacher Faculty of Laws, Course Public Administration Nakhonratchasima College,
NakhonRatchasima Province
E-mail: No.186@hotmail.com

Received:	March 22, 2019
Revised:	December 13, 2019
Accepted:	December 16, 2019

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาผลการประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสระบุรีในรูปแบบจำลองชิปปโมเดล (CIPP Model) 4 ด้าน คือด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และ ด้านผลผลิต และ 2) เพื่อเปรียบเทียบผลการประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสระบุรีจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสระบุรี ปีการศึกษา 2560 จำนวน 264 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามเท่ากับ 0.94 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัยพบว่า 1. การประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ 4 ด้านโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.16, \sigma = 0.23$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ได้แก่ 1) ด้านบริบท ($\mu = 4.24, \sigma = 0.34$) พบว่า นโยบายและแหล่งบริการสุขภาพ จุดมุ่งหมาย ความต้องการของ กลุ่มเป้าหมาย และความเหมาะสมของโครงการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ด้านปัจจัยนำเข้า ($\mu = 4.24, \sigma = 0.42$) พบว่าด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร และด้านวัสดุอุปกรณ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3) ด้านกระบวนการ ($\mu = 4.15, \sigma = 0.25$) พบว่า การวางแผนการจัดการ กิจกรรมในการดำเนินโครงการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และ 4) ด้านผลผลิต ($\mu = 4.04, \sigma = 0.16$) พบว่า ผลกระทบต่อโครงการ ความเข้าใจด้านสุขภาพอนามัย ภาวะสุขภาพอนามัยของนักเรียน และบุคลากร โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี และ 2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบการประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

จำแนกตามเพศ จำแนกตามอายุ จำแนกตามระดับการศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน
จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมทุกด้านและรายด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ

การประเมินโครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ชีปป์โมเดล

ABSTRACT

This research aims 1. To study the Health Promoting Schools project. Under the jurisdiction of primary education in Saraburi on CIPP model (CIPP Model) 4 aspects: the context, inputs. Process And output. The study evaluated the health promoting school. Under the jurisdiction of primary education in Saraburi on CIPP model (CIPP Model) 4 aspects. Context: The input process and product and output and 2. To compare the Health Promoting Schools project. Under the jurisdiction of primary education in Saraburi. This study personal. This research is a quantitative research. The population in this research include school administrators. Under the jurisdiction of primary education in the year 2560 of 264 Saraburi. The instrument used in this study was a questionnaire. The sentiment survey was 0.94. And the statistics used for data analysis were frequency, percentage, average, standard deviation.. And one way analysis of variance.

The research found that: 1. Evaluation of Health Promoting Schools 4 were at a high level ($\mu=4.16$, $\sigma=0.23$). The aspects include: 1) the context ($\mu=4.24$, $\sigma=0.34$) showed that health policies and services targeted to their needs. Target group and the suitability of the project. The overall high level. 2) Input ($\mu=4.24$, $\sigma=0.42$) showed that the budget, personnel and equipment. The overall high level. 3) The process of ($\mu=4.15$, $\sigma=0.25$) showed that the management plan. Activity in project implementation the overall high level. And 4) the yield ($\mu=4.04$, $\sigma=0.16$) showed that the impact on the project. Understanding health condition of the students and staff. Overall was good. 2. The analysis of comparative data to assess the health promoting school by gender, by age, by level of education. BY Experience By size of school the overall aspects and each aspect is no different.

Keywords

Evaluation Project, Health Promotion School, CIPP model

ความสำคัญของปัญหา

โครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพเป็นกลยุทธ์หนึ่งที่ช่วยสร้างหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า โดยเน้นโรงเรียนเป็นจุดเริ่มต้น และเป็นศูนย์กลางของการส่งเสริมสุขภาพแก่นักเรียนและบุคลากรทุกคนในโรงเรียนรวมทั้งครอบครัวและสมาชิกในชุมชน (Department of Health, 2005) การพัฒนาสุขภาพเด็กวัยเรียนและประชาชนตามแนวทางของโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ (Health Promotion School) โดยส่งเสริมให้ทุกคนหันมารู้จักปฏิบัติตนในการดูแลสุขภาพตนเองตลอดจนควบคุมปัจจัยและสภาพสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่เอื้อต่อสุขภาพ ภายใต้การมีส่วนร่วมของภาคีต่าง ๆ ในเขตพื้นที่เป็นทางเลือกที่สำคัญของการใช้สถานศึกษาเป็นจุดเริ่มต้นศูนย์กลางของการสร้างสุขภาพแก่เด็ก ครอบครัว และสมาชิกในชุมชนเพื่อช่วยให้ทุกคนมีสุขภาพดี สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข และมีสุขภาพชีวิตที่ดี (Department of Health, 2005)

การประเมินแบบจำลองซิปปี้ (CIPP Model) ของ Stufflebeam ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) การประเมินด้านบริบท (Context Evaluation: C) เป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบข้อมูลและข้อบ่งชี้สำคัญซึ่งเป็นที่มาของการจัดทำโครงการและเป็นบริบทของโครงการ 2) การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation: I) เป็นการประเมินปัจจัยที่นำมาสู่การดำเนินงาน 3) การประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation: P) เป็นการประเมินระหว่างการทำงานโครงการเพื่อหาข้อดีและข้อบกพร่องของการดำเนินงานตามขั้นตอนต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ และ 4) การประเมินด้านผลผลิต (Product Evaluation: P) เป็นการประเมินเพื่อดูว่าผลที่เกิดขึ้นเมื่อสิ้นสุดโครงการเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือตามที่คาดหวังไว้หรือไม่ เป็นการประเมินที่เป็นกระบวนการต่อเนื่อง มีจุดเน้นที่สำคัญ คือใช้ควบคู่กับการบริหารโครงการ เพื่อหาข้อมูลประกอบการตัดสินใจ อย่างต่อเนื่องตลอดเวลา วัตถุประสงค์การประเมิน คือ การให้สารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ เน้นการแบ่งแยกบทบาทของการทำงานระหว่าง ฝ่ายประเมินกับฝ่ายบริหารออกจากกันอย่างเด่นชัด ทำให้เห็นการประเมินทั้งระบบ จุดเด่น จุดด้อยที่ต้องแก้ไข เพื่อให้ความมั่นใจว่าข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้มาจากการประเมินจะมีประโยชน์ต่อผู้มีอำนาจตัดสินใจที่สอดคล้องกับความต้องการอย่างเหมาะสม (Stufflebeam, et al., 1972)

โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสระบุรี เป็นกลุ่มโรงเรียนหนึ่งที่พบว่านักเรียนส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่มีฐานะขาดแคลน ขาดการดูแลเอาใจใส่ ด้านสุขภาพอนามัยจากผู้ปกครอง จึงทำให้นักเรียนส่วนใหญ่มีปัญหาด้านสุขภาพ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาสภาวะน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์ ปัญหาการขาดเรียนเนื่องจากการเจ็บป่วย ปัญหาทันตสุขภาพ ปัญหาด้านเพศศึกษา เป็นต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสระบุรีโดยใช้แบบจำลองซิปปี้ (CIPP Model) เป็นแนวทางการประเมินโครงการครั้งนี้ เพื่อศึกษาผลการดำเนินงานโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียน และข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพให้ประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

โจทย์วิจัย/ปัญหาวิจัย

1. ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิตของโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสระบุรีมีอย่างไร

2. สถานภาพส่วนบุคคลมีผลต่อการประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสระบุรีแตกต่างกันหรือไม่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

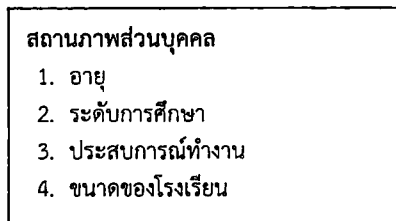
1. เพื่อศึกษาผลการประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสระบุรีในรูปแบบจำลองชิปปี้ (CIPP Model) 4 ด้าน คือด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต

2. เพื่อเปรียบเทียบผลการประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสระบุรีจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล

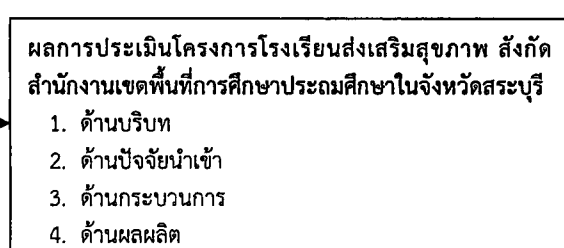
กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาการประเมินแบบจำลองชิปปี้ (CIPP Model) ของ Stufflebeam (1983) มากำหนดเป็นกรอบแนวคิดดังนี้

ตัวแปรอิสระ (Independent Variables)

ตัวแปรตาม (Dependent Variables)

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสระบุรีปีการศึกษา 2560 จำนวน 264 คน

2. เครื่องมือที่ใช้การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามการประเมิน โครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสระบุรีในรูปแบบจำลองชิปปี้ (CIPP Model) 4 ด้าน คือ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต (Nanti, 2013) นำมาใช้เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือตามกรอบที่จะศึกษา โดยมีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือตามลำดับดังนี้คือ

1. ศึกษาแนวคิด หลักการ ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในรูปแบบจำลองซิปป์ (CIPP Model) 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และ ด้านผลผลิต เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ
2. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปปรึกษาและขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระเพื่อตรวจสอบแก้ไขปรับปรุงให้ครอบคลุมและเหมาะสมกับกรอบที่กำหนดไว้
3. นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่มีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์
4. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญดังกล่าวมาคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC) เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) และเพื่อปรับปรุงแก้ไข โดยได้ค่าดัชนีมีความสอดคล้อง 1.00
5. ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปทดลองใช้ (Try out) กับ ผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสระบุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง นำมาวิเคราะห์เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามตามวิธีของ (Cronbach, 1974) มีความเชื่อมั่น 0.94
3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสระบุรีผลการวิจัยดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถามคิดเป็นร้อยละ 56.07 เป็นเพศหญิงมีอายุระหว่าง 40-49 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า มีประสบการณ์ทำงาน 5-10 ปี และเป็นบุคลากรในโรงเรียนขนาดใหญ่
2. ระดับผลการประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.16$, $\sigma=0.23$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านบริบท ($\mu=4.24$, $\sigma=0.34$) รองลงมาคือ ด้านปัจจัยนำเข้า ($\mu=4.24$, $\sigma=0.42$) และด้านกระบวนการ ($\mu=4.15$, $\sigma=0.25$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านผลผลิต ($\mu=4.04$, $\sigma=0.16$)

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับผลการประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดสระบุรี

ผลการประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ	ระดับผลการประเมิน			
	μ	σ	ความหมาย	อันดับ
1. ด้านบริบท	4.24	0.34	มาก	1
2. ด้านปัจจัยนำเข้า	4.24	0.42	มาก	2
3. ด้านกระบวนการ	4.15	0.25	มาก	3
4. ด้านผลผลิต	4.04	0.16	มาก	4
รวม	4.16	0.23	มาก	

2.1 ด้านบริบท มีความสอดคล้อง/ความเหมาะสมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.24$, $\sigma=0.34$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ แหล่งบริการสุขภาพ ($\mu=4.29$, $\sigma=0.42$) รองลงมา คือนโยบายและจุดมุ่งหมาย ($\mu=4.25$, $\sigma=0.35$) และความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย ($\mu=4.21$, $\sigma=0.46$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือความเหมาะสมของโครงการ ($\mu=4.19$, $\sigma=0.43$)

2.2 ด้านปัจจัยนำเข้า มีความพร้อมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.24$, $\sigma=0.42$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านงบประมาณ ($\mu=4.25$, $\sigma=0.50$) รองลงมาคือด้านบุคลากร ($\mu=4.24$, $\sigma=0.34$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือด้านวัสดุอุปกรณ์ ($\mu=4.23$, $\sigma=0.43$)

2.3 ด้านกระบวนการ มีการดำเนินงานโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.15$, $\sigma=0.25$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือการวางแผนการจัดการ ($\mu=4.21$, $\sigma=0.42$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ กิจกรรมในการดำเนินโครงการ ($\mu=4.08$, $\sigma=0.15$)

2.4 ด้านผลผลิต มีผลการประเมินโดยภาพรวมอยู่ในระดับดี ($\mu=4.04$, $\sigma=0.16$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือผลกระทบต่อโครงการ ($\mu=4.10$, $\sigma=0.33$) รองลงมา คือความเข้าใจด้านสุขภาพอนามัย ($\mu=4.01$, $\sigma=0.26$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือภาวะสุขภาพอนามัยของนักเรียนและบุคลากร ($\mu=4.01$, $\sigma=0.20$)

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบการประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสระบุรี จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงานและขนาดโรงเรียน โดยรวมทุกด้านและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบการประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดสระบุรี จำแนกตาม อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดโรงเรียน

สถานภาพส่วนบุคคล	แบ่งกลุ่ม	SS	df	MS	F	p-value
1. อายุ	ระหว่างกลุ่ม	0.20	3	0.07	1.26	0.29
	ภายในกลุ่ม	8.95	169	0.05		
	รวม	9.15	172			
2. ระดับการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	0.02	2	0.01	0.22	0.80
	ภายในกลุ่ม	9.13	170	0.05		
	รวม	9.15	172			
3. ประสบการณ์ทำงาน	ระหว่างกลุ่ม	0.02	2	0.01	0.21	0.81
	ภายในกลุ่ม	9.13	170	0.05		
	รวม	9.15	172			
4. ขนาดโรงเรียน	ระหว่างกลุ่ม	0.09	2	0.05	0.88	0.41
	ภายในกลุ่ม	9.06	170	0.05		
	รวม	9.15	172			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลการเปรียบเทียบการประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสระบุรี จำแนกตาม อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดโรงเรียน โดยรวมทุกด้านและรายด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

ผลการวิจัย เรื่อง การประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสระบุรีพบประเด็นสำคัญที่อภิปรายผลดังนี้

1. ผลการประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสระบุรีโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสระบุรีมีแนวทางการดำเนินงานจัดกิจกรรมตามโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ โดยมีการกำหนดนโยบายและจุดมุ่งหมายตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย และบุคลากรในชุมชนให้การสนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ ทำให้ผู้ปกครอง/ชุมชนทราบผลการดำเนินงานและให้การสนับสนุนกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียน จึงเป็นผลให้มีความเห็นอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ Phankhoksung (2008) ได้ทำการวิจัยเรื่องการประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครูอนามัย และเจ้าหน้าที่สาธารณสุข

มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Sudto (2010) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดสุพรรณบุรี ผลการวิจัยพบว่า ผลการประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านบริบท มีความสอดคล้อง/ความเหมาะสมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสระบุรีจัดให้โรงเรียนมีความพร้อมด้านแหล่งบริการสุขภาพ และมีการกำหนดนโยบายและจุดมุ่งหมายในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพไว้อย่างชัดเจนเหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน จึงเป็นผลให้มีความเห็นอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ Pongdee (2010) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพโรงเรียนราชดำริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 พบว่า ด้านบริบทมีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก Chonmososika (2015) การประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า ด้านสภาวะแวดล้อม ผลการประเมินโดยผู้บริหารและครูผ่านเกณฑ์ทุกรายการและมีผลการประเมินโดยภาพรวมอยู่ในระดับดี คือ โครงการมีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องและมีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ

ด้านปัจจัยนำเข้า มีความพร้อมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสระบุรีมีความสามารถในการจัดหางบประมาณทั้งจากภายในและนอกหน่วยงาน เพื่อนำมาจัดหาวัสดุและอุปกรณ์เพียงพอ จึงเป็นผลให้มีความเห็นอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ Sudto (2010) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดสุพรรณบุรี ผลการวิจัยพบว่า ด้านปัจจัยนำเข้าโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพอยู่ในระดับมาก โรงเรียนมีห้องพยาบาลและเครื่องเวชภัณฑ์ดูแลการเจ็บป่วยเบื้องต้นอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ Pongdee (2010) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพโรงเรียนราชดำริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การประเมินความพร้อมด้านปัจจัยนำเข้า (Input) มีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.1 ด้านกระบวนการ มีการดำเนินงานโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสระบุรีมีการรวบรวม/วิเคราะห์ปัญหาความต้องการเพื่อนำมาวางแผนการดำเนินงาน จึงเป็นผลให้มีความเห็นอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ Pongdee (2010) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพโรงเรียนราชดำริสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 พบว่า มีความคิดเห็นด้านกระบวนการ ในการประเมินการควบคุมการบริหารโครงการโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และงานวิจัยของ Sukudom (2008) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า การวิเคราะห์วัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ สังกัดองค์กรปกครองส่วนจังหวัดชลบุรี อยู่ในเกณฑ์จำนวน 14 โรงเรียน ด้านปัจจัยนำเข้าในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้รับผิดชอบโครงการมีความสอดคล้องโดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านผลผลิต มีผลการประเมินโดยภาพรวมอยู่ในระดับดี ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสระบุรีได้บุคลากรมีความเข้าใจเรื่องการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพและมีภาวะสุขภาพอนามัยที่ดี จึงเป็นผลให้มีความเห็นอยู่ในระดับดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ Sudto (2010) ได้ทำการวิจัยเรื่องการประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดสุพรรณบุรี ผลการวิจัยพบว่าด้านผลผลิตโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพอยู่ในระดับมากที่สุดการปฐมพยาบาลเบื้องต้นเมื่อนักเรียนเจ็บป่วยและงานวิจัยของ Sukudom (2008) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า การวิเคราะห์วัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ สังกัดองค์กรปกครองส่วนจังหวัดชลบุรี อยู่ในเกณฑ์จำนวน 14 โรงเรียนด้านผลผลิตของโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ มีการบรรลุวัตถุประสงค์ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบโครงการ ผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษาและนักเรียนบรรลุ วัตถุประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. จากผลการศึกษา เปรียบเทียบการประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสระบุรีเมื่อจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดโรงเรียน โดยรวมทุกด้านและรายด้าน มีข้อค้นพบว่า ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีนโยบายและการดำเนินงานโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพเป็นไปในทิศทางเดียวกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Choengtrakul (2007) ได้ทำการวิจัยเรื่องการประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบกระบวนการดำเนินงานโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 1 จำแนกตามขนาดโรงเรียนระหว่างโรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดใหญ่ พบว่า ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

1) ด้านบริบท ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีแนวทางกำหนดโครงการและดำเนินโครงการที่สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของเขตพื้นที่การศึกษาเป็นหลักเพื่อเป็นการแก้ปัญหาหลักและตรงตามความต้องการมากที่สุด

2) ด้านปัจจัยนำเข้า ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดหาวัสดุอุปกรณ์เกี่ยวกับการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับบุคลากรและนักเรียนในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

3) ด้านกระบวนการ ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญในการจัดตั้งชมรมเกี่ยวกับกีฬาและนันทนาการหรือมีการสนับสนุนให้นักเรียนและบุคลากรได้เล่นกีฬา และกิจกรรมนันทนาการต่าง ๆ ในโรงเรียนเพื่อส่งเสริมสุขภาพ

4) ด้านผลผลิต ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้มีการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษาและความเสี่ยงทางเพศให้กับบุคลากรและนักเรียนเพื่อให้เกิดความรู้และความเข้าใจในเรื่องเพศที่ถูกต้อง

และเหมาะสมมีการติดตามภาวะสุขภาพอนามัยของนักเรียนและบุคลากรให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน และมีสุขภาพอนามัยที่ดีขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรศึกษาสภาพและปัญหาในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสระบุรีเพื่อให้ทราบปัญหาที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพอย่างแท้จริง

2) ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสระบุรี

References

- Choengtrakul, J. (2007). *kānpromœn khroṅkān rōṅgrīan songsoēm sukkhaphāp sangkat khēt phūnthī kānsuksā nakhōṅ sī tham rat khēt nung* [Evaluation of the School of Health Promotion Under the educational service area Nakhon Si Thammarat District 1]. Master of Education Thesis Educational Administration Branch, Nakhon Si Thammarat Rajabhat University.
- Chonmososika, P. (2015). *kānpromœn khroṅkān rōṅgrīan songsoēm sukkhaphāp khēt phūnthī kānsuksā song khla khēt nung* [Evaluation of the School of Health Promotion Songkhla Educational Service Area 1]. Master's Degree Thesis Educational Evaluation Program Thaksin University.
- Cronbach, L. J. (1974). *Essential of Psychological Testing*. New York: Harper & Row.
- Department of Health. (2005). *sarup raīngān kānpachum sammanā khruākhaī rōṅgrīan songsoēm sukkhaphāp radap prathēt* [Conclude Meeting report to School of Health Promotion Network of National level]. Bangkok: Agricultural Cooperative Community of Thailand.
- Nanti, A. (2013). *kānpromœn khroṅkān rōṅgrīan songsoēm sukkhaphāp khōṅ rōṅgrīan chon kanya nu kū lōchangwat Chon Buri* [Evaluation of the Health Promoting School Project of Chollakanayanukun School Chonburi province]. Thesis. Burapha University.
- Phankhoksung, K. (2008). *kānpromœn khroṅkān rōṅgrīan songsoēm sukkhaphāp khōṅ sangkat samnakngān khēt phūnthī kānsuksā nōṅg khāi khēt sōṅg* [Evaluation of the School of Health Promotion of under the Nong Khai Educational Service Area Office 2]. Thesis. Prof. M. Maha Sarakham Sakon Nakhon Rajabhat University.

- Pongdee, S. (2010). *kānpromœn khroṅkān rōngriān songsoēm sukkhaphāp rōngriān rāṭ damri sangkat samnakngān khēt phūnthī kānsuksā Krung Thep Mahā Nakhōṅ khēt sōṅg* [Evaluation of the Health Promotion School Project Rajdamri School under the Office of Educational Service Area Bangkok Area 2]. Master's Degree Thesis Faculty of Management Studies Srinakharinwirot University.
- Stufflebeam, D. L. (1983). *The CIPP model for Program Evaluation*. In G. F. Madaus, M. S. Scriver & D. L. Stufflebean (Eds), *Evaluation model: Viewpoints on education and Human Service Evaluation* (Chapter 7, pp 117-141). Boston: Kluwer-Nijhoff.
- Stufflebeam, D. L. et al. (1972). *Education Evaluation and Decision Making*. Illinois: F.E. Peacock Publishing.
- Sudto, K. (2010). *kānpromœn khroṅkān rōngriān songsoēm sukkhaphāp khōṅ rōngriān sangkat thēsabān ḥangwat Suphan burī* [The evaluation of the health promoting school project of schools under the municipality Suphanburi Province]. Thesis. M.Ed. Maha Sarakham Maha Sarakham University.
- Sukudom, R. (2008). *kānpromœn khroṅkān rōngriān songsoēm sukkhaphāp sangkat ōngkōṅ pokkhroṅg sūan thōṅgthin ḥangwat Chon Burī* [Evaluation of the Health Promoting School Project under the Local Administrative Organization Chonburi]. Master of Education Thesis Program in Educational Administration Burapa University.